

Vergaderjaar 2019–2020

32 698

Hoogwaterbeschermingsprogramma

Nr. 51

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 april 2020

Hierbij bied ik u de 17^e Voortgangsrapportage (VGR17) van het Tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP-2) aan¹. De rapportage bestrijkt de periode van 1 juli 2019 tot en met 31 december 2019.

In het HWBP-2 werken de waterschappen en Rijkswaterstaat samen aan de waterveiligheid rekening houdend met de inpassing van de primaire dijk- en kustverbeteringen in de omgeving.

Al meer dan 1.000 jaar worden dijken ingezet om Nederland droog te houden. Dijken zijn dragers van ons landschap. Bodemdaling en klimaatverandering hebben grote invloed op de Nederlandse delta en het dijkstelsel. Het aanleggen, versterken en onderhouden van dijken is daarom nooit klaar.

Samenvatting wijzigingen ten opzichte van de 16e Voortgangsrapportage

Planning

Inmiddels voldoen 83 van de 87 projecten van het HWBP-2 aan de destijds geldende veiligheidsnorm, dat is er één meer dan in de voorgaande rapportage. Op dit moment bevinden de vier resterende projecten zich in de realisatiefase. In de verslagperiode is één nieuwe mijlpaal bereikt. Dit betreft de oplevering van het project Hoogwaterkering Den Oever. De oplevering van het HWBP-2 programma is voorzien eind 2022. Na de verslagperiode is echter duidelijk geworden dat het laatste project mede door een lopende Raad van State procedure vertraging oploopt. Hierdoor schuift ook de oplevering van het programma HWBP-2 op. Graag verwijs ik voor nadere informatie hierover naar de passage «Ontwikkelingen na de verslagperiode».

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

Voortgang

Het onderzoek naar de milieueffecten van thermisch gereinigde grond bij het project Eemdijken en zuidelijke Randmeren is tijdens de rapportageperiode afgerond. Graag verwijs ik voor aanvullende informatie over het project naar de passage «Ontwikkelingen na de verslagperiode».

Zoals in eerdere voortgangsrapportages gemeld, is er onderzoek gedaan naar de bestendigheid van nieuwe verlijming bij het project Waddenzeedijk Friese Kust (elastocoast) gedurende het stormseizoen 2018–2019. De resultaten zijn geanalyseerd en er worden op dit moment scenario's uitgewerkt voor de vervolgstappen. Zodra het waterschap een besluit heeft genomen omtrent de te nemen vervolgstappen zal ik u hierover nader informeren middels de VGR.

Risico's

De huidige risico's van het HWBP-2 met de grootste impact in tijd en geld bevinden zich bij twee lopende projecten, namelijk project Markermeerdijken en project Eemdijken. Hiervoor worden risicoreserveringen op zowel project- als programmaniveau aangehouden.

In de verslagperiode heeft een actualisatie plaatsgevonden van de financiële waarde van de risico's. De totale financiële waarde van de risico's op programmaniveau zijn neerwaarts bijgesteld en bedragen op 31 december 2019 € 79 miljoen (VGR16 € 85 miljoen). De totale financiële waarde van de risico's op projectniveau is in de rapportageperiode ongewijzigd ten opzichte van VGR16. Deze risicoreservering bedraagt op 31 december 2019 € 107 miljoen.

Financiën

Het actuele programmabudget is in de huidige verslagperiode gewijzigd en bedraagt op 31 december 2019 € 2.657 miljoen. Deze wijziging betreft hoofdzakelijk de indexering van het programmabudget (€ 12,9 miljoen). Tevens heeft er in de verslagperiode een onterechte onttrekking aan het programmabudget plaatsgevonden van € 8,6 miljoen. Dit wordt in de komende begrotingsronde gecorrigeerd.

De actuele programmaraming is in de huidige verslagperiode met € 11 miljoen toegenomen en bedraagt op 31 december 2019 € 2.712 miljoen. De toename wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de indexering, actualisering van projectramingen en projectafrekeningen.

Het verschil tussen de programmaraming en het programmabudget bedraagt momenteel € 55 miljoen. Hierop dient de eerder genoemde correctie van € 8,6 miljoen nog doorgevoerd te worden. Het verschil wordt dan € 46,4 miljoen. Ten tijde van VGR16 was het verschil € 50 miljoen. Op dit moment blijft het verschil tussen programmaraming en programmabudget gedurende de realisatieperiode van het programma nog binnen de bandbreedte van de post onbenoemd onvoorzien van de risicoreservering (€ 47 miljoen). Hiermee lijkt dit verschil oplosbaar, maar het risico dat het programma niet geheel binnen het HWBP-2 budget te realiseren is, blijft aanwezig. Ik zal u hierover bij iedere voortgangsrapportage blijven informeren.

Scope

In de verslagperiode zijn geen scopewijzigingen vastgesteld.

Ontwikkelingen na de verslagperiode

Project Markermeerdijk Hoorn-Edam-Amsterdam

Voor het project Markermeerdijken loopt een Raad van State procedure. De uitspraak van de Raad van State is meerdere malen (ook na de verslagperiode) uitgesteld. De huidige termijn voor de uitspraak loopt tot 15 april 2020. Het is vooralsnog niet duidelijk tot welke aanpassing van de referenties de Raad van State procedure gaat leiden. De gevolgen in tijd en geld voor het project worden na de uitspraak inzichtelijk. Op dit moment is in ieder geval duidelijk dat er meer dan één bouwseizoen verloren is gegaan, waardoor het moment van oplevering later zal plaatsvinden. Dit heeft gevolgen voor de oplevering van het programma HWBP-2 als geheel, aangezien het project Markermeerdijken het laatste HWBP-2 project is.

Project Eemdijken en Zuidelijke Randmeren

Bij het project Eemdijken en Zuidelijke Randmeren is thermisch gereinigde grond gebruikt bij het verbeteren van het deeltraject Westdijk. In 2017 bleek de gebruikte grond verontreinigd, waarna het algemeen bestuur van het waterschap Vallei en Veluwe op 4 juli 2018 heeft besloten de thermisch gereinigde grond volledig af te graven en te vervangen door schone grond. Het waterschap heeft een plan van aanpak voor het afgraven van de grond en het herstel van de dijk ingediend bij de provincie Utrecht. De provincie heeft het plan van aanpak op 21 februari 2020 goedgekeurd.

Het waterschap dient naar verwachting in het tweede kwartaal van 2020 een Verzoek tot Wijziging van de subsidiebeschikking in bij de programmadirectie van het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Dit Verzoek tot Wijziging zal vervolgens beoordeeld worden op subsidiabiliteit op basis van de subsidieregeling van het HWBP-2.

Ontwikkeling voormalig HWBP-2 project Dijkversterking Marken

Naast de HWBP-2 projecten vinden ook andere dijkversterkingen plaats. Dijkversterking Marken is zo'n project, waarover uw Kamer geïnformeerd wordt via het MIRT-overzicht. Ik maak van de gelegenheid gebruik u te informeren dat het project Dijkversterking Marken in de voorbereiding richting uitvoering de planning herijkt heeft. Hierdoor verschuiven de mijlpalen voor openstelling naar 2025–2027 en stijgt het projectbudget met € 5,8 miljoen naar € 55 miljoen (prijspeil 2019).

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga